

SỞ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
TỈNH BÀ RỊA – VŨNG TÀU

KỶ THI TUYỂN SINH LỚP 10 THPT CHUYÊN LÊ QUÝ ĐÔN
NĂM HỌC 2021 – 2022

ĐỀ THI MÔN: NGỮ VĂN (Chung)

Thời gian làm bài: 120 phút, không kể thời gian giao đề

Ngày thi: 03/06/2021

ĐỀ THI CHÍNH THỨC

(Đề thi gồm có 02 trang)

I. PHẢN ĐỌC HIỂU (3.0 điểm)

Đọc văn bản sau:

Em bé của chị!

Khi em cất tiếng khóc chào đời, không gian như bừng sáng. (...) Tất cả vỡ òa cảm xúc! (...)

Em được chở che trong vòng tay ấm êm của những con người trầm lặng. Đó là những bác sĩ không quản ngày đêm hi sinh bản thân mình, hết lòng vì người bệnh. Tám chấn giọt bản lúc nào cũng đầy hơi nước vì không có cơ hội được bỏ ra, lưng áo ướt đẫm mồ hôi cho dù là đang giữa những ngày đông tháng giá. Đó là những người tự nguyện ở luôn trong bệnh viện, cả cái Tết đoàn viên cũng chẳng về nhà. Đó là cô y tá sẵn sàng gửi con nhỏ mới lên ba cho ông bà chăm sóc, và từng đêm, khi em quấy khóc, cô lại bế bồng và hát ru em câu hát "À ơi, con cò bay là bay la...".

Em à! Chị thật may mắn khi được ở đây trong những ngày qua. Thời gian gần một tháng trời đã cho chị hiểu rằng bên trong tấm biển "Khu vực cách ly đặc biệt" kia không phải là những điều đáng sợ như người ta vẫn tưởng mà là cả một thế giới của sự ân cần chăm sóc, của những tấm lòng ấm áp yêu thương. Thế giới có những anh hùng trầm lặng, sẵn sàng cho đi mà không đòi hỏi bất cứ thứ gì. Nơi đây đã cho chị biết hạnh phúc không phải chỉ là được ăn ngon, mặc đẹp, được thỏa sức vui chơi mà là được sống trong niềm tin về tình yêu thương giữa con người.

(Trích "Thư gửi em bé gái được sinh ra khi mẹ đang điều trị Covid-19",
Đào Anh Thư, Giải nhất Quốc Gia cuộc thi viết thư quốc tế UPU 2021)

Thực hiện các yêu cầu:

Câu 1. Xác định một phương thức biểu đạt được sử dụng trong văn bản trên.

Câu 2. Gọi tên phép liên kết và chỉ ra từ ngữ liên kết trong hai câu văn: "Em được chở che trong vòng tay ấm êm của những con người trầm lặng. Đó là những bác sĩ không quản ngày đêm hi sinh bản thân mình hết lòng vì người bệnh."

Câu 3. Trong cái nhìn của tác giả bức thư, khu cách ly đặc biệt hiện lên như thế nào? Điều đó gọi cho em cảm xúc gì?

II. PHẢN LÀM VĂN (7.0 điểm)

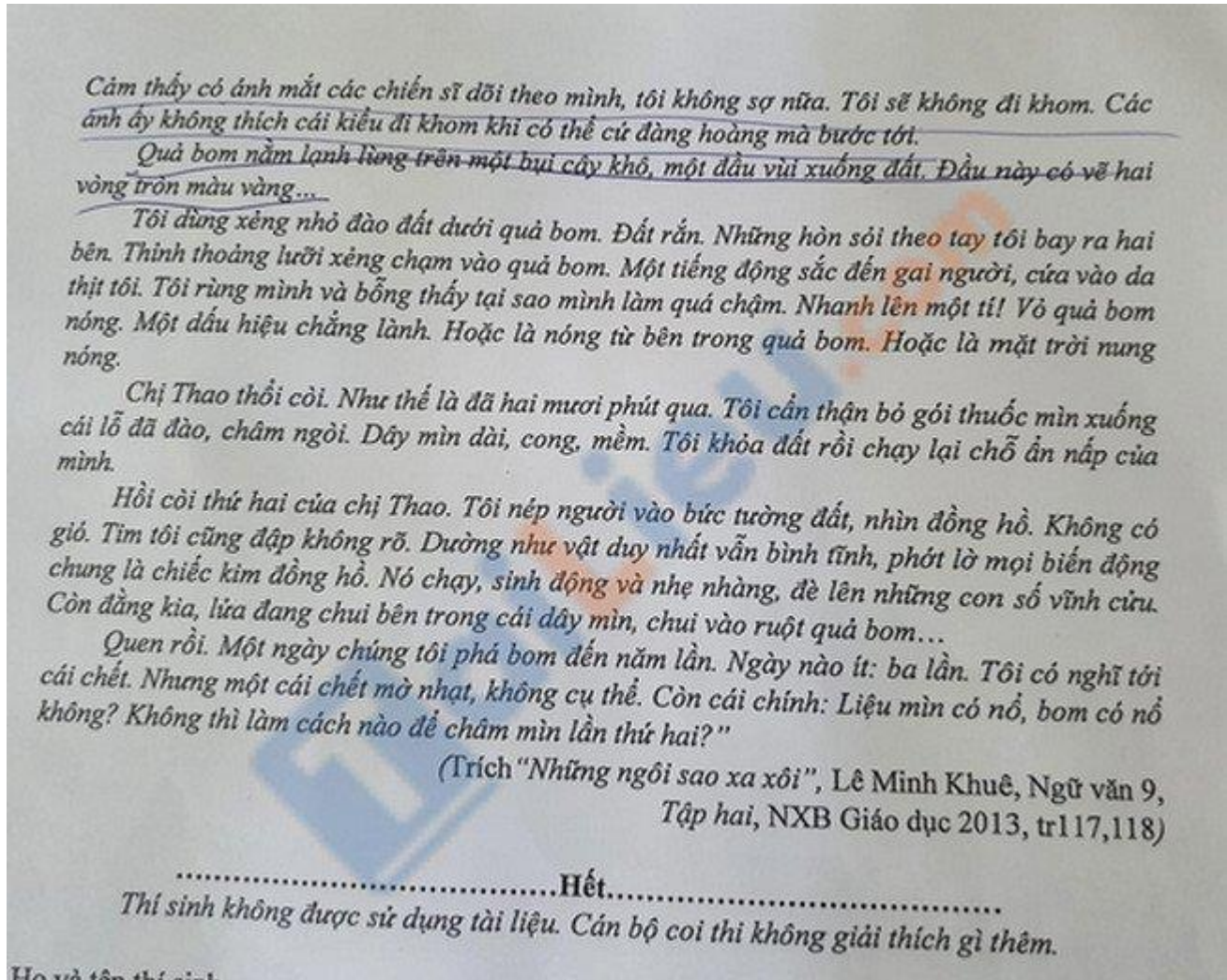
Câu 1 (2.0 điểm)

Viết một đoạn văn (khoảng một trang giấy thi) thể hiện lòng biết ơn của em đối với cuộc sống.

Câu 2 (5.0 điểm)

Cảm nhận của em về vẻ đẹp nhân vật Phương Định trong đoạn trích sau:

Vắng lặng đến phát sợ. Cây còn lại xơ xác. Đất nóng. Khói đen vật vờ từng cụm trong không trung, che đi những gì từ xa. Các anh cao xạ có nhìn thấy chúng tôi không? Chắc có, các anh ấy có những cái ống nhòm có thể thu cả trái đất vào tầm mắt. Tôi đến gần quả bom.

Đáp án đề thi Văn vào lớp 10 trường chuyên tỉnh Bà Rịa - Vũng Tàu năm 2021 (Đề chung)

I. Phần Đọc hiểu

Câu 1:

Cách giải:

Học sinh có thể trình bày một trong các phương thức biểu đạt có trong đoạn trích.

Gợi ý: Biểu cảm, tự sự.

Câu 2:

Cách giải:

Phép liên kết trong đoạn văn: Phép thế

Từ ngữ thể hiện: “Đó là” thế cho “những con người thâm lặng”

Câu 3:

Cách giải:

Học sinh có thể trình bày theo cảm nhận của mình, lý giải.

Gợi ý:

- Khu cách ly hiện lên như một thế giới chứa đầy sự ân cần chăm sóc của những tấm lòng ấm áp yêu thương. Thế giới của những người anh hùng thâm lặng.
- Nơi đó giúp con người hiểu ra rằng hạnh phúc là được sống trong niềm tin và tình yêu thương.
- Điều đó gọi cho em niềm tự hào với truyền thống tương thân tương ái của người dân Việt Nam. Đồng thời thêm tin tưởng vào chiến thắng đại dịch Covid.

II. Phần làm văn

Câu 1:

Cách giải:

I. Mở đoạn

- Giới thiệu vấn đề cần bàn luận

II. Thân đoạn

a. Giải thích thế nào là “lòng biết ơn”?

- Lòng biết ơn là sự ghi nhớ công ơn, tình cảm mà người khác mang lại cho mình. Những hành động, việc làm mà họ hi sinh để mang lại niềm hay hạnh phúc hay niềm vui cho mình.

b. Biểu hiện của lòng biết ơn trong cuộc sống

- Luôn ghi nhớ công ơn của họ trong lòng
- Có những hành động thể hiện sự biết ơn

- Luôn mong muốn đền đáp công ơn của những người đã giúp đỡ mình

c. Tại sao phải có lòng biết ơn?

- Vì đó là nghĩa cử, truyền thống tốt đẹp của ông cha ta từ bao đời xưa.

- Lòng biết ơn là một tình cảm cao đẹp và thiêng liêng của mỗi con người.

- Mỗi công việc chúng ta thành công không phải tự nhiên mà có, dù lớn hay nhỏ cũng có sự giúp đỡ của ai đó, vậy nên ta cần phải có lòng biết ơn.

d. Mở rộng vấn đề

- Có một số người hiện nay không có lòng biết ơn.

VD: Ăn cháo đá bát, qua cầu rút ván, ...

III. Kết đoạn

- Nêu cảm nghĩ về lòng biết ơn

- Nêu những công việc và thể hiện lòng biết ơn.

Câu 2:

Cách giải:

1. Mở bài

- Giới thiệu sơ lược về tác giả Lê Minh Khuê, tác phẩm Những ngôi sao xa xôi

+ Lê Minh Khuê là nhà văn nữ chuyên viết về cuộc sống chiến đấu của tuổi trẻ nơi tuyến đường Trường Sơn trong những năm chống Mỹ.

+ Những ngôi sao xa xôi là tác phẩm viết trong cuộc chiến chống Mỹ đang diễn ra vô cùng ác liệt, ngợi ca tinh thần dũng cảm của các cô gái thanh niên xung phong.

- Giới thiệu nhân vật Phương Định, nêu cảm nhận chung về nhân vật.

2. Thân bài

a. Khái quát về truyện

- Hoàn cảnh sáng tác: Tác phẩm được sáng tác vào những năm 1970 trong thời kì kháng chiến chống Mỹ vô cùng gian khổ, ác liệt, thanh niên miền Bắc lúc khí thế sôi nổi vì

miền Nam “Xẻ dọc Trường Sơn đi cứu nước - Mà lòng phơi phới dậy tương lai”, lúc đó tác giả từng là chiến sĩ thanh niên xung phong ở Trường Sơn.

- Giá trị nội dung: Truyện đã khắc họa rõ nét tâm hồn trong sáng, mộng mơ cùng tinh thần lạc quan, dũng cảm, giàu nghị lực của những cô gái thanh niên xung phong đặc biệt là Phương Định.

b. Cảm nhận về nhân vật Phương Định trong đoạn trích trên:

*Hoàn cảnh sống và chiến đấu của Phương Định

- Sống trong hầm giữa chân đồi cao điểm.

- Công việc : đo khối lượng đất lấp vào hố bom, đếm bom chưa nổ và nếu cần thì phá bom nổ, "chạy trên cao điểm cả ban ngày".

-> Hoàn cảnh sống và công việc hết sức nguy hiểm, căng thẳng, cái chết luôn rình rập.

* Đoạn trích trên đã làm nổi bật phẩm chất anh hùng của Phương Định trong lần phá bom

- Có tinh thần trách nhiệm cao với công việc

+ Nhận nhiệm vụ phá bom nguy hiểm như một việc làm quen thuộc hàng ngày

+ Hành động chuẩn xác, thuần thục

+ Xem công việc quan trọng hơn cả tính mạng của mình

- Dũng cảm, gan dạ

- Bình tĩnh, tự tin và rất tự trọng

- Khi thực hiện nhiệm vụ phá bom

+ Ban đầu có vẻ căng thẳng, hồi hộp

+ Cô cảm thấy ánh mắt các chiến sĩ đang dõi theo và cô can đảm hơn, không cho phép mình đi khom

+ Lòng tự trọng của cô đã chiến thắng cả bom đạn

c. Nghệ thuật nổi bật của đoạn trích:

- Khắc họa thành công tâm lý nhân vật, làm nổi bật tượng đài anh hùng của cô thanh niên xung phong trong lần phá bom

- Sử dụng ngôi kể thứ nhất, xưng “tôi”, giúp mạch kể chuyện tự nhiên và nhân vật dễ bộc lộ cảm xúc
- Sử dụng hàng loạt các kiểu câu đặc biệt, rút gọn để cho thấy tình trạng khẩn trương, gấp gáp nơi chiến trường

3. Kết bài

- Cảm nhận về cô gái thanh niên Phương Định với vẻ đẹp anh hùng.
- Bài học cho bản thân về sự biết ơn, công hiến đối với đất nước